

Meri-Lapin ympäristölautakunta
Suensaarenkatu 4
95400 Tornio

Päätöksen antopäivä 20.9.2023
Päätöksen tiedoksisaantipäivä 26.9.2023

Dnro 3131/11.01.00.06/2023
19.9.2023 §62

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖS MAA-AINESTEN OTTAMISEEN, LOUHINTAAN JA MURSKAUKSEEN SEKÄ PILAANTUMATTOMIEN MAIDEN VASTAANOTTOON, KÄSITTELYYN JA LÄJITTÄMISEEN (MAANKAATOPAIKKA) TILALLE SORA-ALUE 241-402-3-63, PEAB INDUSTRI OY, ROVAVAARA, KEMINMAA

ASIA Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n sekä ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen päätös lupahakemuksesta, joka koskee 125 000 k-m³:n kalliokiviaineksen sekä 10 000 k-m³:n soran ja hiekan ottamista, louhintaa ja murskausta kymmenen vuoden aikana noin 2,7 hehtaarin alueelta sekä max. 20 000 m³/a puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoa.

HAKIJA Peab Industri Oy
Karvaamokuja 2A
Y-tunnus: 2977551-2
Yhteyshenkilö: Simo Kivimäki p. 0503900600

ALUEEN SIJAINTI

Toiminta-alue sijaitsee Keminmaassa Rovavaaran alueella hakijan omistamalla tilalla Sora-alue (241-402-3-63) Alue on olemassa oleva maa-ainesten ottamisalue, jolta otetaan soraa, hiekkaa sekä kalliokiviainesta. Alueelle kulku tapahtuu Kivalon päätieltä. Hakijalla on tiehen käyttöoikeus.

ASIAN VIREILLETULO

Maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyhakemus on saapunut Meri-Lapin ympäristölautakunnalle 18.2.2023, jolloin se on tullut vireille. Tornionlaakson museon lausunnon mukaisesti alueelle on tehty maastotarkastus 15.6.2023, minkä jälkeen Tornionlaakson museo on täydentänyt lupahakemuksesta antamaansa lausuntoa.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUS

Hakemuksen mukaisella alueella on aiemmin ollut maa-ainesten ottoa. Keminmaan kunnan ympäristölautakunta on myöntänyt Lemminkäinen Oyj:lle maa-ainesluvan 6.5.2003 § 23, joka on päättynyt 30.4.2008. Myöhemmin Tornion, Keminmaan ja Tervolan ympäristölautakunta on myöntänyt alueelle maa-ainesluvan 19.6.2012 § 87, jonka voimassaolo on päättynyt 30.4.2023. Alueella ei ole ollut toimintaa viimeisimmän maa-ainesluvan aikana. Alueella on myös Keminmaan kunnan ympäristölautakunnan myöntämä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen (24.3.2003 § 16).

Alue ei sijaitse asema- tai yleiskaavoitetulla alueella. Länsilapin maakunta-kaavassa (vahvistettu 19.2.2014, YM1/5222/2013) alue sijaitsee Sora- ja hiekka ja kalliokiviaineksen ottamiseen varatulla EO 2586-alueella sekä Maa- ja metsätalous valtaisella alueella (M). Lisäksi alueen lähistöllä on merkintä SM 3582, jolla tarkoitetaan muinaismuistoaluetta / kohdetta.

TOIMINTA-ALUEEN YMPÄRISTÖ

Alue on olemassa oleva maa-ainesten ottamisalue, jolta otetaan soraa, hiekkaa sekä kalliokiviainesta. Lähin asuinrakennus sijaitsee suunnitelma-alueen pohjoispuolella Kivalontien varrella noin 320 m etäisyydellä ottamisalueen rajasta. Lähin vapaa-ajan asuinrakennus sijaitsee noin 480 metrin päässä ottamisalueen rajasta. Alueen pohjoispuolella on Kivalon ulkoilureitti, joka kulkee lähimmillään noin 130 metrin päässä ottamisalueen rajasta ja ulkoilureitin varrella laavu noin 360 metrin päässä ottamisalueen rajasta.

Alueen läheisyydessä ei ole tunnistettu erityisiä luontoarvoja eikä suojeltavia lajeja. Suunnitelma-alue ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Ottamisalueesta länteen sijaitsee Rovavaaran muinaisjäännösalue, jossa on useita erillisiä kohteita. Lähin niistä on Rovavaara 4 -asuinpaikka muinaisjäännös (241010117), joka sijaitsee ottamisalueesta noin 230 metrin etäisyydellä.

Lähin Natura 2000- alue on Kirvessaapa (SAC/SPA FI1300505), joka sijaitsee ottamisalueesta kaakkoon noin 1,8 km päässä ottamisalueesta. Alueen läheisyydessä ei ole muita luonnonsuojelualueita.

Alueen läheisyydessä ei ole tunnistettu erityisiä luontoarvoja eikä suojeltavia lajeja. Suunnitelma-alue ei sijaitse maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokkaassa kulttuuriympäristössä eikä siellä sijaitse kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Ottamisalueesta länteen sijaitsee Rovavaaran muinaisjäännösalue, jossa on useita erillisiä kohteita. Lähin niistä on Rovavaara 4 -asuinpaikka muinaisjäännös (241010117), joka sijaitsee ottamisalueesta noin 230 metrin etäisyydellä.

Tornionlaakson museon mukaan alueella ei sijaitse tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia muinaisjäännöksiä, joilla olisi vaikutusta maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiseen.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Kalliokiviaineksen sekä soran ja hiekan ottamistoiminta ja puhtaiden ylijäämämaiden vastaanotto

Peab Industri Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa maa-ainesten ottamiseen, louhintaan ja murskaamiseen sekä pilaantumattomien maiden vastaanottoon, käsittelyyn ja läjittämiseen (maankaatopaikka). Pilaantumattomat maat hyödynnetään alueen maisemoinnissa. Alue sijaitsee Keminmaassa Rovavaaran alueella hakijan omistamalla tilalla Sora-alue (241-402-3-63) Alue on ole-massa oleva maa-ainesten ottamisalue, jolta otetaan soraa, hiekkaa ja kalliokiviainesta. Hakijalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottamistoimintaa alueella. Tällä lupapäätöksellä on sen lainvoimaiseksi tullessa tarkoitus korvata aiemmat maa-aines- ja ympäristölupapäätökset.

Alueen kokonaispinta-ala on noin 3,5 ha varastointi- ja tukitoiminta-alueineen. Ottamisalueen pinta-ala on noin 2,7 ha. Lupaa haetaan ottomäärän ollessa kalliokiviainekselle 125 000 k-m³ sekä hiekalla ja soralle 10 000 k-m³. Kiviainekset tullaan käyttämään maanrakennustarpeisiin. Haettava lupa-aika on kymmenen vuotta.

Louhintajaksojen välisenä aikana louhokseen kertyneet sade ja sulamisvedet johdetaan maastoon pumppaamalla. Kallion pinnan arvioidaan laskeutuvan jyrkästi tilan pohjoisreunassa, jolloin louhokseen kertyvät vedet suotautuvat kallion päällä oleviin maakerroksiin. Ottoalueelta kuorittavat pintamaat kasataan valleiksi tulevan louhoksen ympärille siten, että humuspitoiset pintavedet eivät pääse vapaasti virtaamaan louhokseen, vaan suotautuvat sinne maaperän läpi. Louhokseen kertyvät vedet ovat pääosin sade ja sulamisvesiä. Kohteen lähistöllä ole sellaisia kalliopohjavettä hyödyntäviä kaivoja tai vedenotto-moita, joihin toiminta voisi vaikuttaa.

Louhokseen on kertynyt ajan myötä sade ja sulamisvesiä. Tällä hetkellä louhoksessa on vettä arviolta 15 000 m³. Ottamisalueelta tyhjennuspumppauksen yhteydessä johdettavat vesimäärät ovat enintään 1000 m³ vuorokaudessa. Nykyiset vedet ovat kertyneet alueelle arviolta noin 18 vuoden ajalta. Vedet ovat sade- ja sulamisvesiä. Vedet johdetaan ottamisalueen lähistön ojaistoihin. Ennen tyhjennuspumppauksen aloittamista purkuojan kunto tarkastetaan ja tarvittaessa oja kunnostetaan.

Alin suunniteltu ottamistaso on +37,9 m (N2000). Suunnitelma-alueella pohjavesi on aikaisempien tietojen perusteella arvioitu tasolle +36,5 N60, joka on noin +36,9 N2000 korkeusjärjestelmässä.

Alueella on arvion mukaan jo poistettuja pintamaita noin 1000 m³. Pintamailla ei ole haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Pintamaat läjitetään ottamisalueelle

Toiminnan aikana kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Jos polttoainesäiliöt varastoidaan ja kuljetetaan UN-hyväksytyssä kontissa, tapahtuu niiden tankkaus hallitusti kontin sisällä. Säiliöt toimivat sähköpumpulla. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan niiden omissa myyntipakkauksissa tiivispohjaisissa öljy- tai varastokonteissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten tarvittaessa alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.

Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jätesäiliöihinsä lukittavaan konttiin. Tehdyt huollot ja öljyjenvaihdot kirjataan ylös ja niiden perusteella on tiedossa, paljonko jäteöljyjä on varastoituna. Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti. Sekajätteet ja metallijätteet kerätään erikseen. Panostustöissä mahdollisesti syntyvät räjähdysaineiden pahvipakkaukset poltetaan räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti panostuspaikalla. Toiminnassa muodostuvat jätevedet kuten sosiaalitulojen vedet menevät umpisäilöön tai käytössä on sähkövessa.

Louhinta ja murskaus

Toiminta koostuu kiviainesten louhinnasta ja murskauksesta. Louhinta käsittää panostusreikien poraamisen kallioon hydraulisella poravaunulla sekä porareikien panostamisen ja kallion räjäyttämisen. Panostus tehdään yleensä samana päivänä ennen räjäytystä. Räjäytyksestä varoitetaan äänimerkillä. Räjäytyksestä jäävien mahdollisten ylisuurien lohcareiden rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu kalliokiviaines murskataan paikalle tuotavalla siirrettävällä murskauslaitoksella.

Murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoöljyä käyttävällä aggregaatilla. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan alueelle varastokaisoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Louhetta voidaan myydä myös sellaisenaan. Alueella oleva sora ja hiekka hyödynnetään sellaisenaan tai jatkokäsitellään murskaamalla tai seulomalla.

Maankaatopaikka

Alueelle haetaan lupaa pilaantumattomien maiden vastaanottoon, käsittelyyn ja läjittämiseen (maankaatopaikka). Pilaantumattomat maat hyödynnetään alueen maisemoinnissa. Pilaantumattomat maat varastoidaan ottamisalueelle.

Pilaantumattomia maita otetaan vastaan esimerkiksi lähialueiden maanrakennuskohteista. Yhteensä alueelle vastaanotettava määrä on 20 000 m³ (n. 34 000 tonnia). Vuosittain vastaanotetaan keskimäärin 10 000 tonnia ja enintään 34 000 tonnia maita. Pilaantumattomien maiden vastaanotettava määrä on riippuvainen esimerkiksi lähialueiden maanrakennuskohteiden määrästä, vuosittaiset vaihtelut voivat olla suuria. Vastaanotosta pidetään kirjaa, josta ilmenee tuodun maa-aineksen tuontipaikka, laatu ja määrä. Pilaantumattomat maat varastoidaan ottamisalueella ja hyödynnetään alueen maisemoinnissa.

Toimintojen ajankohdat

Toiminnassa noudatetaan muraus-asetuksen 8 §:n mukaisia toiminta-aikoja. Murskausta, poraamista, rikutusta, räjäyttämistä tapahtuu arviolta 1-3 kuukautta vuodessa. Kuormaamista ja kuljetusta tapahtuu ympäri vuoden. Toimintaan vaikuttaa alueen markkinatilanne ja kiviaineksen menekki.

Murskausta ja poraamista tehdään arkisin klo 7-22, rikutusta ja räjäytystä arkisin klo 8-18. Kuormaamista ja kuljetusta alueella on arkisin klo 6-22.

Raaka-aineet ja polttoaineet

Kuvassa 1 on esitetty toiminta-alueella käytettävät raaka-aineet sekä tuotantomäärät.

Toiminta-alueella murskattava kiviaines	Keskimääräinen 18 250 (tn/a)	Maksimi 36 500 (tn/a)	Varastointipaikka
Käytettävät raaka-aineet:			
Polttoaine, laatu:			
kevyt polttoöljy			Murskauslaitos/tukitoiminta-alue
- louhintaa	4,25	8,5	
- murska	6	12	Tukitoiminta-alue
- kuormaajat	6	12	Tukitoiminta-alue
Räjähdyksineet, tyyppi: Dynamiitti, aniitti ja ammoniumnitraatti	5	10	Ei varastoida alueella, tuodaan tarvittaessa
Pilaantumaton maa-aines	10 000 m ³	20 000 m ³	
Sähköenergia (GWh/a)			
☐ Verkko	0,07	0,14	
☒ Aggregaatti			

Kuva 1. Tuotantomäärät ja käytettävät materiaalit

Poravaunujen ja murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan omilla dieselmoottoreilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy. Murskattavaa kiviainesta kastellaan tarvittaessa pölyämisen estämiseksi. Tarvittava talousvesi tuodaan erikseen.

Kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Jos polttoainesäiliöt varastoidaan ja kuljetetaan UN-hyväksytyssä kontissa, tapahtuu niiden tankkaus hallitusti kontin sisällä. Säiliöt toimivat sähköpumpulla. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan niiden omissa myyntipakkauksissa tiivispohjaisissa öljy- tai varastokonteissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten tarvittaessa alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.

Kaivannaisjätteiden jätehuolto

Alueella on arvion mukaan jo poistettuja pintamaita noin 1000 m³. Pintamailla ei ole haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Pintamaat läjitetään ottamisalueelle. Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa käytetty numerointi):

- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (kiinto-m ³)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	20 000	Hyödynnetään alueen luiskauksiin
	Kannot ja hakkuutähteet	24	Kuljetetaan pois alueelta hyödynnettäväksi
Pilaantumaton pysyvä maa-aines	Kivipöly tai kivituhka		Hyödynnetään myytävänä tuotteena ja tarvittaessa alueen luiskarakenteisiin
	Vesiseulonta- ja selkeytysaltaiden hienoainekset	-	-
	Savi ja siltti	-	-
	Seulontakivet ja lohkat	-	-
	Muu, mitä?	-	-
Pilaantunut maa-aines	Mitä?	-	-

Pöly, värinä ja melu

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: porauksessa, räjäytyksessä, rikotuksessa, murskauksessa, kuormauksessa, liikenteestä sekä energian tuottamisessa laitokselle aggregaatilla. Porauksen, työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Murskauslaitos sijoitetaan aina alim-

malle ottotasolle. Impulssimaisuus-tekijä vähenee melun edetessä. Räjähdyksen ja rikotuksen melu voi olla impulssimaista myös lähimmissä altistuvissa kohteissa.

Pilaantumattomien maiden vastaanoton, käsittelyn ja läjittämisen meluvaikutukset vastaavat työkoneiden ja liikenteen melua.

Räjähdyksiä tehdään harvoin, räjähdyksiä arvioidaan olevan 1-8, riippuen tuotantomäärästä. Räjähdyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Suoritettavat räjähdykset ovat kestoaltaan lyhytaikaisia ja näin ollen ekvivalenttimelun (LAeq) kannalta merkityksettömiä, kun huomioidaan räjähdyksien lukumäärä koko toimintakaudella. Vaikutukset melun osalta kohdistuvat lähinnä ottoalueella työskenteleviin ihmisiin. Räjähdyksien aiheuttamaan melutasoon ympäristössä vaikuttavat käytettävän räjähdeaineen määrä sekä tarvittavien räjähdyksien määrä. Melun leviämiseen vaikuttaa myös mm. louhintakorkeus yleisen maaston korkeuteen nähden.

Rikotusta tehdään joko hyvin lähellä louhoksen reunaa tai iskuvasaralla murskauksen yhteydessä, jolloin murskauslaitteiston sijoittelu mahdollisimman suojaiselle paikalle louhoksessa vähentää ympäristöön leviävää melua.

Ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia tärinästä aiheutuu vain räjähdyksien yhteydessä. Räjähdyksien aiheuttamaa tärinää vähennetään optimoimalla käytettävä momentaaninen räjähdeainemäärä kohteeseen sopivaksi. Räjähdyksien ja louhintatöitä koskee erillinen lainsäädäntö, jota louhintatöissä noudatetaan. Louhintatyöstä tehdään aina räjähdyksien ja turvallisuussuunnitelma. Jokaisesta kentästä tehdään lisäksi erillinen räjähdyssuunnitelma.

Louhintatöiden räjähdyksistä välittyy ympäristöön erilaisia vaikutuksia. Havaittavat ilmiöt ovat osin rakennuspohjan kautta välittyvää tärinää ja osin ääni- ja ilmanpaineilmiöitä. Kallio- ja maaperässä välittyvä tärinä vaimenee erittäin voimakkaasti etäisyyden myötä, ilmateitse välittyvät ääni ja ilmanpainevaikutukset ulottuvat etäämmälle.

Maaperä ja vesistö

Normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään. Ottamisalueelle ei kerry pohjavettä. Alueelle kertyy ajan myötä sade ja sulamisvesiä. Toimintajaksojen välillä alueelle kertyneet sade ja sulamisvedet johdetaan pumpaamalla pois alueelta.

Louhinnasta vapautuu jonkin verran räjähdeaineiden sisältämiä nitraattiyhdisteitä ympäristöön sekä pinta- ja pohjavesiin. Louhinnan vaikutus saattaa näkyä pintavesissä kohonneina nitraattipitoisuuksina. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella louhintatoiminnasta ympäristöön vapautuvien aineiden pitoisuudet ovat yleensä varsin pieniä.

Päästöt ilmaan

Toiminnoista aiheutuvat ilmanlaatuvaikutukset syntyvät pääosin murskauksen, kuljetusten sekä ajoittain toiminta- ja varastoalueiden hajapölypäästöistä. Louheen ja kiviainesten murskauksen, kiviainesten käsittelyn sekä muun toiminnan pölypäästöjen määrä ja leviäminen riippuvat merkittävästi sääolosuhteista. Kuljetusten pölypäästöjen määrä riippuu sääolosuhteiden lisäksi lastausten ja käsittelyn määrästä sekä siirtomatkojen pituudesta. Tiealueet toimivat suhteellisen laajoina pölyn pintalähteinä kuorma-autojen renkaiden ja tuulen nostaessa ilmaan tiepölyä. Kivipölypäästöjen lisäksi kuljetukset aiheuttavat vähäisiä määriä pakokaasupäästöjä.

Louhintatyö tehdään niin, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Räjähätyksien yhteydessä syntyvissä lyhytkestoisissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia, joiden ei kuitenkaan arvioida aiheuttavan haittaa ympäristössä. Räjähätyksien määrä on vähäinen suhteessa toiminta-aikoihin. Muista toiminnosta aiheutuva pölyämistä vähennetään tarvittaessa kastelemalla teitä ja kulkuväyliä, murskattavaa tuotetta, koteloimalla kuljettimia sekä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeuksia. Kallioalueella pölyn leviämistä rajoittavat tehokkaasti myös kallioseinämät.

Jätteet ja niiden käsittely

Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jätesäiliöihinsä lukittavaan konttiin. Tehdyt huollot ja öljyenvaihdot kirjataan ylös ja niiden perusteella on tiedossa, paljonko jäteöljyä on varastoituna. Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty.

Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti. Sekajätteet ja metallijätteet kerätään erikseen. Panostustöissä mahdollisesti syntyvät räjähdysaineiden pahvipakkaukset poltetaan räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti panostuspaikalla. Toiminnassa muodostuvat jätevedet kuten sosiaalitulojen vedet menevät umpisäilöön tai käytössä on sähkövessa.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Ottotoiminnan jälkeen alue maisemoidaan suunnitelmakuvien ja leikkauskuvien mukaisesti ottamisalueen länsipuolelta 1:2 kaltevuudella tasolle +43 asti ja 1:1 kaltevuudella tasolta +43 tasolle +37,9 saakka. Mikäli jollakin naapuri-kiinteistöllä on ottamistoimintaa, jossa ottaminen ulotetaan hakijan kiinteistön rajalle, voidaan ottamisalueet näiltä osin yhdistää erikseen tehtävällä sopi-

muksella. Suunniteltua loivempaa kaltevuutta ei ole alueella teknistaloudellisesti mahdollista toteuttaa riittämättömien pintamaiden ja ottamisalueen pienen pinta-alan johdosta.

Ottamisalueen reunalle suunnitellut porrastukset tukevat suunnitelman mukaisen luiskauksen toteutumista. Ottamisalueen ympärille rakennetaan maavalleja, jolla varmistetaan alueen turvallisuus ottamistoiminnan jälkeen. Ottamistoiminnan jälkeen alueelle muodostuu pitkällä aikavälillä sade- ja sulamisvesistä vesiallas, sillä ottamisaluetta ympäröivä maanpinta on ottamisaluetta ylempänä. Vedenpinta tulee nousemaan ajan saatossa arvion mukaan tasolle +45, jonka jälkeen alueelle kertyvät vedet johtuvat luontaisesti ottamisaluetta ympäröivän maanpinnan korkeuden mukaisesti luoteeseen kohti kiinteistöä 241-402-3-91. Mikäli naapurikiinteistöille tulee ottamisalueita ja ne yhdistetään hakijan alueeseen, ei vesiallasta välttämättä muodostu.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla Tornion kaupungin ja Keminmaan kunnan verkkosivuilla 27.2.-5.4.2023. Asiakirjat ovat olleet saatavilla myös Meri-Lapin ympäristöpalvelujen toimistossa. Hakemuksen vireillä olosta on ilmoitettu Kotikulmilta-lehdessä 8.3.2023.

Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen maanomistajille. Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Tornionlaakson museolta sekä Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueelta.

Muistutukset ja lausunnot

Hakemuksesta on annettu määräaikaan mennessä kaksi muistutusta ja kaksi lausuntoa.

Yksityishenkilö toteaa muistutuksessaan (11.4.2023) seuraavaa:

Koskien Kivalontien Peab Industri Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemusta ilmoitan muutaman seikan asiaan liittyen.

Ensiksi tämän kuulemiskirjeen vastaanottajaksi on merkitty XX vaikka kiinteistö on yhteisomistuksessa. Tästä johtuen jätän vastaukseni hieman myöhässä mutta otettaneen siitä huolimatta huomioon.

Teen muistutuksen koskien seuraavia kohtia

Aikaisemmin samalla alueella suoritettu poraus ja murskaustoiminta on rikkonut em. työstä annettuja ehtoja. Töitä on tehty jo paljon ennen klo 6 sekä illalla

klo 22 jälkeen. Useamman kerran on murskaustoiminta jatkunut ympäri vuorokauden sekä viikonloppuinakin. Olisikohan syynä urakalla tehtävä työ.

Lisäksi muutamia kertoja on räjäytys aiheuttanut huomattavaa tärinää rakennuksessa, mm. astioiden helinää kaapissa. Pölyä on kulkeutunut tontille aiheuttaen harmaan kalvon mm. autojen ja ikkunoiden pinnoille.

Ko. aluehan sijoittuu asutuksen eteläpuolelle ja sama ilmansuunta on vallitseva tuulensuunta. Lupaehtojen mukaan pitää valvonnan olla tiukempaa kellonaikojen suhteen varsinkin melutyön osalta sekä käytettävien panostusten osalta, koska viittaa vielä tuohon urakkatyöhön, tulosta pitää saada aikaan tehokkaammin.

Hyypiö-Juokuan kyläyhdistys ry toteaa muistutuksessaan (11.3.2023) seuraavaa:

Olemme Hyypiön kyläyhdistys ry:n kokouksessa käsitelleet em. hakemusta ja haemme eväämistä ko. hankkeeseen seuraavista syistä:

1. Lähin talo on 330m:n päässä alueesta
2. Lähimpään vesikaivoon on matkaa 236m ja kylässämme on useita vesikaivoja, joista kyläläiset saavat talousvetensä, eikä heillä ole kunnan vettä, vaan ovat kaivojen varassa. Alue olisi suoraan kaivojen yläpuolella, joten saastumisvaara on suuri.
3. Meluhaitta raskaan kaluston lisääntyessä sekä räjäytysten aikana olisi kohtuutonta.
4. Pölyhaitta, hiekkaperäinen maa lisää pölyhaittaa.
5. Saastehaitta
6. Liikennehaitta. Lisääntynyt raskaankaluston kuljetus aiheuttaa liikenteeseen suuria vaaratilanteita tien kapeuden vuoksi, eikä kylällä ole pyörätietä. Kylällä on paljon pieniä lapsia ja turvallisuusriski on iso.
7. Alueella on kyläläisten ulkoilureitti, joka on KTK:n kanssa kunnostettu
8. Alueella on kunnan tekemä laavu, jossa kyläläiset ja muut viettävät aikaa
9. Alue on myös marjastus- ja sienestyspaikka
10. Alueella on myös kansanhihtolatu ja patikkareitti
11. Valumavedet alueelta valuisivat kohti Kirvesaapaa, joka on Natura-aluetta
12. Kylän reunamalla on ampumarata, jossa ammunta-aika on klo 10-21.00 ja Peab Industrin klo 6-22, joka on kohtuutonta melun kannalta.

Lapin ELY-keskuksen ympäristövastuualueen lausunto 3.4.20223:

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunnitelma-alueella ei ole oikeusvaikutteista asemakaavaa tai yleiskaavaa. Länsi-Lapin maakuntakaavassa alue sijoittuu maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4507). Merkinnällä osoi-

tetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa merkittävään tarkoitukseen.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että aiotulla maa-ainesten ottoalueella tai sen vaikutusalueella ei sijaitse valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, perustettuja luonnonsuojelualueita eikä myöskään Natura 2000-alueita. Alue ei sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojelulla maisemaalueella.

Lähin Natura-alue Kirvesaapa FI 1300505 sijaitsee ottoalueesta noin 1,8 km:n etäisyydessä. Elijärvenviian soidensuojelualue noin 0,8 km:n etäisyydessä. Ottotoiminnalla ei heikennetä alueiden suojeluarvoja.

Hankkeen vaikutusalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain 42 §:n nojalla koko maassa rauhoitettujen kasvilajien, 46 §:n uhanalaisten lajien tai 47 §:n erityisesti suojeltavien lajien esiintymiä ja eläinten havaintopaikkoja, eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV lajien esiintymiä ja eläinten havaintopaikkoja tai muitakaan luonnonsuojelullisia tekijöitä, joilla voisi olla vaikutusta hankkeen toteuttamiseen. Kivalon ulkoilureitti sijaitsee lähimmillään noin 130 metrin etäisyydessä ottoalueesta. Alueella tehtävistä räjäytyksistä tulee asettaa ulkoilureitin varteen riittävälle etäisyydelle asianmukaiset, selkeästi näkyvillä olevat varoituskyltit. Varoituskylteistä tulee ilmetä tarkat räjäytysajat ja turvaetäisyydet.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-aineslain (555/1981) 3 §:n mukaan maa-ainesta ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumien, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon myös maa-aineslain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut ehdot, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa

kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä mm. toiminnan aiheuttamista melu- ja pölypäästöistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010). Kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa voi myös vaatia vesilain (587/2011) mukaisen luvan esimerkiksi vesilain 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n tarkoittaman vesitaloushankkeen yleisen luvanvaraisuuden perusteella tai vesilain 3 luvun 3 §:n tarkoittaman aina luvanvaraisen vesitaloushankkeen perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään maa-ainelupa. ELY-keskus arvioi alustavasti hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, onko hakemuksen mukaisessa hankkeessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Vesilain 2 luvun 15 § mukaan hankkeesta vastaavan on ilmoitettava kirjallisesti valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), kun pinta- tai pohjavedenotto ylittää 100 m³ vuorokaudessa.

Ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24) on lisäksi ohjeistettu muun muassa suojaetäisyyksistä ja jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jossa on ollut aiempaa maa-ainesten ottotoimintaa. Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, jos ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lupaharkinnassa tulee kuitenkin huomioida seuraavassa esitetyt asiat.

Ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähdyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Murskaus

Suunnitellun kallionlouhinta- ja murskaustoiminnan murskausvuorokausien määrä on hakemuksen mukaan yli 50 vuorokautta suunnitellun toimintaiän eli kymmenen (10) vuoden aikana, joten toiminnalle on haettu ympäristön-suojelulain (527/2014) mukaista lupaa (27 §).

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojauskaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitetynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallitua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pinta- tai pohjavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesi-alueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottotoiminta sijoit-

tuu aiemmin avatulle maa-alueelle ja laajentaa olemassa olevaa louhosaluetta.

Lapin ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa, tulee hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa poispumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli paljonko vettä pumpataan louhoksesta pois, kun se on syvennetty alimpaan ottotsoon). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeen kohdalla vesilain mukainen lupa voi tulla kyseeseen ainakin vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien sekä 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa.

Toiminnanharjoittaja on selvittänyt hakemuksessa louhosalueelle kertyvien vesien määriä toiminnan eri vaiheissa.

Hakemuksen mukaan kallion pinnan arvioidaan laskeutuvan jyrkästi tilan pohjoisreunassa, jolloin louhokseen kertyvät vedet suotautuvat kallion päällä oleviin maakerroksiin. Ottoalueelta kuorittavat pintamaat kasataan valleiksi tulevan louhoksen ympärille siten, että humuspitoiset pintavedet eivät pääse vapaasti virtaamaan louhokseen, vaan suotautuvat sinne maaperän läpi. Louhokseen kertyvät vedet ovat pääosin sade ja sulamisvesiä.

Hakemuksen mukaan pohjaveden pinnankorkeudeksi alueella on arvioitu n. +36,9 metriä (N2000). Alin suunniteltu ottotaso on +37,9 metriä (N2000). Maanpinta ottamisalueen pohjoispuolella sijaitsevalla maa-ainesten ottamisalueella (tilalla 241-402-3-91) on tasolla +34...+35, eikä alueella ole havaittavissa pohjavettä. Suunnitelmapiirustusten mukaan maanpinnan taso louhoksessa on nykytilanteessa alimmillaan noin tasolla +37,9 metriä (N2000). Kohteen lähistöllä ole sellaisia kalliopohjavettä hyödyntäviä kaivoja tai vedenottoamoita, joihin toiminta voisi vaikuttaa.

Hakemuksen mukaan aikaisemman käytännön mukaisesti alueen kuivanapidosta syntyvät vedet kerätään pumppaussyvennykseen, josta ne johdetaan selkeytysaltaaseen. Kuivanapitovedet ja louhintajaksojen välisenä aikana louhokseen kertyneet sade- ja sulamisvedet johdetaan suunnitelma-alueen eteläpuoliseen maastoon pumppaamalla.

Louhokseen on kertynyt ajan myötä sade- ja sulamisvesiä, ja louhos on nykytilanteessa täyttynyt vedellä. Tällä hetkellä louhoksessa on vettä arviolta 15 000 m³. Nykyiset vedet ovat kertyneet alueelle arviolta noin 18 vuoden ajalta. Alueella on voimassa oleva lupa maa-ainesten ottamiseen, joka päättyy 30.4.2023. Tätä edellinen lupa on päättynyt 30.4.2013.

Hakemuksen mukaan ottamisalueelta tyhjennyspumppauksen yhteydessä johdettavat vesimäärät ovat enintään 1000 m³ vuorokaudessa. Hakemuksessa arvioidaan, että maksimiteholla tyhjennykseen kuluisi noin 15 päivää. Poispumpatut vedet johdetaan ottamisalueen lähistön ojastoihin.

Tyhjennyspumppauksen vedet johdetaan alustavan suunnitelman mukaisesti kohti etelässä olevaa Haukanmaata. Ennen tyhjennyspumppauksen aloittamista purkuojan kunto tarkastetaan ja tarvittaessa oja kunnostetaan. Vedenjohtamisreitien kuntoa tarkkaillaan tyhjennyspumppauksen aikana ja tarvittaessa tyhjennyspumppaus voidaan keskeyttää.

Toiminnanharjoittajan esittämien tietojen perusteella louhokseen kertyy toimintajaksojen välillä sade- ja sulamisvesiä. Toiminnan jälleen jatkuessa louhoksessa suoritetaan tyhjennyspumppaus. Lopputilanteessa, kun toiminta päättyy, louhoksen annetaan täyttyä vedellä. Hakemuksessa on arvioitu, että louhoksen tuleva vesipinta on noin tasolla +45 (N2000).

ELY-keskus katsoo, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella louhinta ei ulotu alueella pohjaveden arvioidun pinnatason alapuolelle ja louhokseen tähän mennessä ja jatkossa kertyvä vesi on pääsääntöisesti pintavesiä. Mahdollinen poispumpattava pohjavesimäärä alittaa 250 m³/d, eikä toiminta vaadi kuivanapitoa jatkuvasti.

Aluetta koskevassa mahdollisessa maa-aines- ja ympäristöluvassa tulee kuitenkin asettaa toiminnalle tarkkailuveloitteet poispumpattavien pinta- ja pohjavesien määrän ja laadun osalta. Tulosten perusteella voidaan seurata mm. hankkeen ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia.

Tarkkailun perusteella toiminnan vaikutuksia voidaan arvioida tarkemmin, ja mikäli tarkkailu osoittaa, että toiminta tarvitsee vesilain mukaisen luvan, tulee luvantarvetta silloin tarkastella uudelleen. Tarkkailuveloitteen tulee sisältää mm. pohjaveden pinnantason tarkkailua ja veden laadun seurantaa. Lisäksi ottoalueen kuivanapitoon liittyvien poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

Lupaharkinta tulee hankkeessa ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, jos tarkkailun yhteydessä havaitaan, että poispumpattavat pohjavesimäärät ovat arvioitua suurempia tai, jos tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon tai vesistön tilan huononemista (vesilain 3 luku, 2 §:n 1 momentin kohta 2). Lisäksi toiminta voi vaatia vesilain mukaisen luvan, mikäli louhokseen alkaa kertyä pohjavettä ja pohjavesien pumppaaminen pois ottoalueelta on jatkuvaa, eli hanke vaatii kuivanapitoa jatkuvasti (vesilain (3 luku, 3 §:n kohta 2) tarkoittama kohta ”muutoin kuin tilapäisesti...”).

ELY-keskuksen näkemys on, että jos hanke toteutetaan, kuten selvityksessä on esitetty, hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta poispumpattavien pohjavesien määrä ylittää 250 m³/d tai poispumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla tässä vaiheessa aktivoitua. ELY-keskus pyytää kuitenkin huomioimaan, että kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa Lapin ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä, ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä lupapäätöksessä. On tärkeää, että jälkihoitoja maisemointitöitä tehdään alueella oton edetessä vähintään hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi. Myös mahdollisesti vedenpinnan alapuolelle jäävät luiskat tulisi muotoilla samaan kaltevuuteen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Mikäli alueelle tuodaan jälkihoitoa varten maa-aineksia muualta, ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten tulee olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestäväseen käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2020:24).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat. ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Lapin ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hanke ei lupahakemuksen perusteella vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia poispumpattavan pohjaveden määrä on alle 250 m³/d, eikä toiminta vaadi välttämättä jatkuvaa kuivanapitoa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta poispumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava. Tarkkailusta saatujen tuloksien perusteella tarkastellaan, aktivoituuko vesilain mukaisen luvan tarve hankkeen aikana. ELYkeskus pyytää myös huomioimaan, että kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Lapin ELY-keskus korostaa, että vesilain mukainen luvantarpeen harkinta on tehty lupahakemuksessa annettujen tietojen pohjalta. Mikäli tiedot ovat oleellisesti muuttuneet lupamenettelyn aikana, eivätkä ne enää vastaa täydennyksessä annettuja tietoja, tulee luvantarve arvioida uudelleen.

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maaaineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Tornionlaakson museon lausunto 5.4.2023:

Meri-Lapin ympäristöpalvelut on pyytänyt 24.2.2023 Tornionlaakson museolta lausuntoa maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa koskien Keminmaan Rovavaaran alueelle sijoittuvaa tilaa Sora-alue (241-402-3-63). Liitteenä lausuntopyynnössä on julkinen hakemus, kuulutus hakemuksesta sekä sijaintitiedot. Tornionlaakson museo toimii alueellisena vastuumuseona, jolle

kuuluvat toimialueensa kulttuuriympäristöön liittyvät asiantuntija- ja viranomaistehtävät.

Peab Industri Oy hakee yhteisellä lupahakemuksella maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa kalliokiviaineksen ottamiseen sekä ympäristölupaa (527 /2014) louhintaan ja murskaukseen sekä pilaantumattomien maiden vastaanottoon, käsittelyyn ja läjittämiseen. Suunnitelma-alueen koko on 3,5 hehtaaria ja varsinaisen louhinta-alueen 2,7 hehtaaria. Kalliokiviaineksen ottamislupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi 135 000 k-m³:n ottamäärälle. Alin louhintataso on +37,9 (N2000). Pilaantumattomia maita vastaanotetaan alueelle toiminta-aikana 20 000 m³ ja ne tullaan hyödyntämään alueen maisemoinnissa.

Kiinteistöllä, jolle lupaa haetaan, ei ole tunnettuja muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Rovavaaralla on kuitenkin useita valtakunnallisesti merkittävinä pidettyjä arkeologisia kohteita (VARK): Rovavaara 6, 7, ja 8. Rovavaaran alueen kohteista lähin tunnettu muinaisjäännös, Rovavaara 4 sijoittuu suunnitellulta ottoalueelta noin 230 metriä luoteeseen, mikä on riittävä etäisyys kyseisen muinaisjäännöksen säilymisen kannalta.

Suunnitellusta kalliokiviaineksen ottoalueesta pieni osa on muokkaamatonta maata. Lähialueen tunnetut muinaisjäännökset asettuvat tämän muokkaamattoman alueen kanssa yhtenäisille korkeuksille. Alue on myös maastoltaan arkeologisesti potentiaalinen. On todennäköistä, että myös tällä alueella on ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Kyseinen osa ottoalueesta (katso kartta) tulee tarkastaa arkeologin toimesta ennen maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämistä. Maastotarkastus voidaan tehdä Tornionlaakson museon arkeologin virkatyönä sovittuna aikana, kuitenkin kesäkaudella lumien suluttua.

Tornionlaakson museon lausunto 16.6.2023:

Tornionlaakson museo edellytti lausunnossaan 5.4.2023 arkeologisen tarkastuksen tekemistä ennen maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämistä. Maastotarkastus tehtiin 15.6.2023 Tornionlaakson museon arkeologin toimesta virkatyönä. Kiinteistöllä, jolle lupaa haetaan, ei ole muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Estettä luvan myöntämiseen arkeologisen kulttuuriperinnön osalta ei ole.

Hakijan vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin

Annettujen muistutusten ja lausuntojen johdosta Peab Industri Oy on antanut vastineen 28.4.2023

Peab Industri Oy (hakija) toteaa, että kalliokiviaineksen louhimiseksi ja murskaamiseksi sekä pilaantumattomien maiden vastaanottoon, käsittelyyn ja läjittämiseen liittyvään maa-aines- ja ympäristölupahakemukseen kiinteistöllä Sora-alue (241-402-3-63) annettiin kaksi lausuntoa ja kaksi muistutusta. Hakija vastaa alla lausuntojen ja muistutusten osalta erikseen.

1. Lapin Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (LAPELY/1151/2023, 3.4.2023)

Hakija ehdottaa, että luiskarakenteet toteutetaan hakemuksessa esitettyjen suunnitelmien mukaisesti. Hakijan näkemyksen mukaan 1:2 luiskarakenteen jatkamisella kahdesta metristä kolmen metrin vesisyvyyteen ei ole alueella tarvetta. Alueelle tehtävät porrastukset tukevat suunniteltua luiskarakennetta ja kaltevuutta.

Hakija ehdottaa, että louhoksesta pumpattavasta vedestä otetaan vesinäyte toimintajakson alussa ennen pumppauksen aloittamista. Pumpattavaa vesimäärää voidaan seurata laskennallisesti pumppaustehojen avulla.

Hakijalla ei ole muuta vastattavaa lausuntoon.

2. Torniolaakson Museo (3131/11.01.00.06/2023, 5.4.2023)

Hakija on sopinut maastotarkastuksesta Torniolaakson Museon kanssa. Maastotarkastus tehdään viikolla 24.

Hakijalla ei ole muuta vastattavaa lausuntoon.

3. Muistutus, Nimetön (11.4.2023)

Hakija toteaa, että hakemuksen mukaisella alueella on ollut ottamistoimintaa edellisen kerran noin 18 vuotta sitten. Hakijan tiedossa ei ole muistutuksessa esitettyjä toiminta-ajoista poikkeamia.

Hakemuksen mukaisessa toiminnassa noudatetaan muraus-asetuksen 8 §:n mukaisia toiminta-aikoja (taulukko 1). Murskausta, poraamista, rikutusta, räjäyttämistä tapahtuu arviolta 1-3 kuukautta vuodessa. Kuormaamista ja kuljetusta tapahtuu ympäri vuoden. Toimintaan vaikuttaa alueen markkinatilanne ja kiviaineksen menekki. Toimintaa ei välttämättä ole alueella vuosittain.

Taulukko 1. Toiminta-ajat

Toiminto	Viikoittainen toiminta-aika (päivät ja kellon-ajat)
Murskaaminen	ma-pe klo 7-22
Poraaminen	ma-pe klo 7-21
Rikotus	ma-pe klo 8-18
Räjähdyttäminen	ma-pe klo 8-18
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22

Yhteislupahakemuksessa on esitetty toimenpiteitä tärinän-, pölyn- ja melunhallintaan. Tällaisia keinoja ovat muun muassa parasta käyttökelpoista tekniikka (BAT) alueella edustavat murskauslaitoksen kuljettimien kotelointi melun ja pölyn torjunnassa, vesikastelu sekä toiminnan sijoittaminen mahdollisimman matalalle tasolle ja louhintarintauksen läheisyyteen.

Haitallista tärinää voidaan lieventää oikealla työn suorituksella ja suunnitellulla. Räjähdyksistä aiheutuvaa tärinää tai ilmanpaineaaltoa ei voida täysin poistaa, mutta niistä aiheutuvia haittoja voidaan vähentää oikeilla työmenetelmillä ja räjäytysten suunnittelulla. Louhintasuunnalla voidaan vaikuttaa tärinän leviämiseen ja oikealla ominaispanoksella siihen, että kiviaines irtoaa halutussa lohkarukoossa. Räjähdyksestä aiheutuvaa säikähtämisvaikutusta voidaan lieventää tiedottamalla räjäytyksistä etukäteen. Hakijan käyttämät poravaunut edustavat parasta saatavilla olevaa tekniikkaa. Yhteislupahakemuksessa hakija on ehdottanut, että louhintatöiden yhteydessä tehtäviä tärinämittauksia jatketaan.

4. Hyypiön kyläyhdistyksen mielipide (24.3.2023)

Muraus-asetuksen 3 §:ssä säädetään ympäristöluvanvaraisen kiviaineksen louhinnan ja murskauksen yleisestä suojaetäisyydestä suhteessa häiriintyviin kohteisiin, kuten asutukseen. Säännöksen mukaan louhintaa ei saa sijoittaa alle 300 m etäisyydelle häiriintyvistä kohteesta ja murskausta ei saa sijoittaa ilman erityistoimia alle 300 m etäisyydelle. Kun kyseisiä toimintoja tehdään alle 500 m etäisyydellä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta, on asetuksessa erikseen säädetty käytettävistä meluntorjuntatoimista, ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta sekä toiminta-ajoista. Muraus-asetuksen tarkoituksena on standardisoida toiminnan ympäristövaatimuksia ja vähentää niiden luvittamiseen liittyvää hallintotaakkaa. Siten asetuksessa säädettyä 300 m suojaetäisyyttä on lähtökohtaisesti pidettävä riittävänä ympäristönsuojelulaissa kielletyn kohtuuttoman rasituksen ehkäisemiseksi. Hakija toteaa, että maa-aines ja ympäristölupa on myönnettävä, mikäli luvanmyöntämisedellytykset täyttyvät, kuten tässä kohteessa täyttyvät.

Hakija toteaa, että ottamistoiminta alueella ei ylety pohjaveteen. Alin suunniteltu ottotaso on +37,9 (N2000). Maanpinta ottamisalueen pohjoispuolella sijaitsevalla maa-ainesten ottamisalueella (tilalla 241-402-3-91) on tasolla +34...+35, eikä alueella ole havaittavissa pohjavettä. Hakijan toiminnasta ei aiheudu haittaa 236 m etäisyydellä sijaitsevaan vesikaivoon. Hakija ehdottaa, että muistutuksessa esitetystä lähimmästä kaivosta voidaan tarvittaessa ottaa vesinäyte toimintajakson alkaessa ja sen jälkeen 3 vuoden välein ja kerran toiminnan päätyttyä. Hakija toivoo, että Hyypiön kyläyhdistys tuo tiedoksi ympäristöviranomaiselle tiedot kaivon sijainnista ja kaivon omistajan yhteystiedot.

Meluun ja pölyyn on vastattu tämän vastineen kohdassa 3. Yhteislupahakemuksessa on kerrottu tarkemmin päästöistä kohdassa 5.4 Päästöt ilmaan.

Hakija toteaa, että keskimäärin enimmäistuotantomäärällä raskaan liikenteen käyntejä on arkisin noin 4. Käytännössä kysyntä määrittää täysin liikennemäärät eikä liikennöinti ole jatkuvaa. Hakija toteaa, ettei liikenne kulje Hyypiön asutuskeskittymän kautta. Kulkureitti on esitetty yhteislupahakemuksen kohdassa 2.2 Liikenneyhteydet ja liikennemäärät.

Ympäristöministeriön muistiossa Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristön-suojelusta (3.9.2010) on 300 metrin suojaetäisyydestä sanottu seuraavasti:

"Häiriöille alttiilla kohteilla tarkoitettaisiin yleisesti samoja alueita kuin valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992). Piha-alueella tarkoitettaisiin yleiskielen käsitettä. Yleisesti käytössä olevalla virkistysalueella tarkoitettaisiin sellaista virkistysaluetta tai sen osaa, jolla oleskelee säännönmukaisesti ihmisiä virkistystarkoituksessa. Siten esimerkiksi pelkästään yleiskaavavaraus virkistysalueeksi ei olisi säännöksessä tarkoitettu virkistysalue."

Muistiosta käy myös ilmi, että 300 metrin suojaetäisyys on tehty nimenomaisesti naapurushaittojen ehkäisemiseksi. Ulkoilureittien ja tulisija- ja laavu- paikkojen käyttö on luonteeltaan tilapäistä, ei säännönmukaista.

Lapin ELY-keskuksen lausunnossa on todettu, etteivät alueelta johdettavat vedet aiheuta haittaa Kirvesaapa FI 1300505 Natura-alueelle. Hakija toteaa, että alueelta johdettavat vedet ovat sade- ja sulamisvesiä, jotka ovat täyttäneet louhoksen vuosien saatossa. Ensimmäisen tyhjennuspumppauksen jälkeen alueelta johdettavat kuivanapito pumppauksen vesimäärät ovat vähäisiä. Johdettavasta vedestä otetaan vesinäyte toimintajakson alussa ennen pumppauksen aloittamista ja pumppausmääriä seurataan laskennallisesti pumppaustehojen avulla.

Hakija toteaa, että haetut toiminta-ajat ovat muraus-asetukset mukaisia ja Muraus-asetuksen 7 §:n mukaisesti toimintaan sovelletaan raja-arvoina nimenomaisesti kyseisen päätöksen mukaisia ulkomelun ohjearvoja. Melun osalta toiminnassa käytetään yhteislupahakemuksessa mainittua parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BAT/BEP). Alueen lähiympäristössä voidaan tarvittaessa suorittaa melumittauksia hakijan toiminnasta aiheutuvan melutason todentamiseksi.

Maastokäynti toiminta-alueella

Ympäristöpäällikkö Pipsa Maikkula tutustui 22.6.2023 maa-aines- ja ympäristölupahakemusalueeseen maastossa. Ottamisalueella oleva vanha louhos on täyttynyt vedellä. Alueella oli yksi pyöräkuomaaja. Louhoksen ympäristö on luonnontilassa ja alkanut metsittyä. Ottamisalueella kulkee tie.

RATKAISUOSA

VIRANOMAISEN RATKAISU

Meri-Lapin ympäristölautakunta on tutkinut hakemuksen ja myöntää Peab Industri Oy:lle:

- I) maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan 125 000 k-m³ maa-ainesten (kalliokiviaines ja moreeni) sekä 10 000 k-m³:n soran ja hiekan ottamiseen tilalta Sora-alue (241-402-3-63)
- II) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kalion louhintaan ja murskaukseen.
- III) ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan maankaatopaikalle.

Ottamisalueelle tulee olla riidaton kulku. Liikenne alueelle ja Kivalontien liikenneturvallisuus on huomioitava toiminnassa.

Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksessa ja toiminnanharjoittajan ELY-keskukselle antamissa selvityksissä esitetyn mukaisesti sekä noudattaen seuraavia lupamääräyksiä siinäkin tapauksessa, että hakemuksessa esitetty olisi ristiriidassa lupamääräysten kanssa:

LUPAMÄÄRÄYKSET

Maa-ainesten määrä ja alueen rajat

1. Lupa koskee otettavan maa-ainesten kokonaismäärää 135 000 k-m³ kymmenen vuoden aikana. Ottamisen tulee tapahtua suunnitelmapiirustusten mukaisesti kaivualueen rajauksen sisällä. Ottamisalueen pinta-ala on noin 3,5 hehtaaria ja varsinainen kaivualue 2,7 hehtaaria. (MAL 11 §)
2. Alin ottamistaso on +37,9 m (N2000). Ottajalla tulee olla aina tiedossa hyväksytty ottamistaso. (MAL 11 §)
3. Pohjaveden pinnan taso tulee olla hakijan tiedossa. Mikäli vettä joudutaan pumppaamaan pois louhoksesta, pumppausmäärän tulee olla alle 250 m³/vrk. Mikäli pohjaveden pinta on oletettua ylempänä ja louhokseen kertyy vettä pumppausmäärän ollessa alle 250 m³/vrk tai poispumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, tulee asiasta ilmoittaa välittömästi lupaviranomaiselle asian uudelleen käsittelemiseksi. Tiedot pohjaveden pinnan tasosta sekä alueelta pois johdettavan veden määrästä ja laadusta toimitetaan vuosiraportointiin yhteydessä. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 17 §)
4. Sallittu ottamistaso, ottamisalueen sekä varsinaisen kaivualueen rajat on merkittävä selkeästi näkyviin. Merkinnät tulee olla käytettävissä koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 11 §)
5. Maa-ainesten ottamisalue on järjestettävä siten, että alue on turvallinen siellä liikkujille ottamistoiminnan aikana. Jyrkät rinteet on suojattava siten, että putoamisvaaraa ei ole. (MAL 11 §) Liikenne alueelle ja Kivalontien turvallisuus on huomioitava toiminnan suunnittelussa ja alueella työskennellessä.
6. Ottamisalueen laajennuksen ja naapurikiinteistöjen rajan väliin tulee jättää vähintään 30 metrin suojavyöhyke, jonka tulee olla luonnontilainen. Nykyisellä jo otetulla alueella suojavyöhykkeen tulee olla vähintään 10 metriä. Alueen yhdistämisestä naapurikiinteistöllä mahdollisesti sijaitsevaan ottamisalueeseen tulee kirjallisesti sopia naapurikiinteistön omistajan kanssa. Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa naapurituloille. Toiminnasta ei saa myöskään aiheutua varaa tiealueelle tai tien käyttäjille. (MAL 11 §, NaapL 17 §)

Maankaatopaikka

7. Pilaantumattomia maa-aineksia saa varastoida rajatulle 3,5 hehtaarin tukitoiminta-alueelle (jäteluokka 17 05 04) enintään 34 000 tonnia vuodessa. Muualta tuodut maa-ainekset tulee käyttää alueen jälkihoidossa kuten luiskauksissa. Täytön korkeus saa olla enintään alkuperäiseen maanpinnan tasoon asti. Täyttöä voidaan käyttää myös loiventamaan jyrkkiä luiskia maisemointisuunnitelman mukaisesti. Täyttö tulee suunnitella maisemaan hyvin soveltuvaksi. (YsL 6 §)
8. Puiden kantoja ja muita selkeitä orgaanisia aineksia, ruoppausmassoja, rakenteiden purkamisesta syntyneitä jätteitä sekä pilaantuneilta alueilta kaivettuja aineksia ei tule sijoittaa maankaatopaikalle. Maa-ainekset on tarkastettava kuormaa vastaanotettaessa. Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole hyväksytty tässä luvassa, on jäte viipymättä toimitettava sellaiseen jätteiden vastaanottoaikaan, jonka ympäristöluvassa vastaavan jätteen vastaanotto on hyväksytty, tai jäte on palautettava jätteen haltijalle. (YsL 7, 20, 52 §)
9. Maankaatopaikalla on estettävä haitat ja vaaratilanteet, kuten sortumat ja penkereen puutteellinen vakavuus sekä veden lammikoituminen täyttöalueen painaumiin. Läjitys on toteutettava tiivistäen kerroksittain. (YsL 6, 52 §)
10. Luvanhaltijalla tulee olla tiedossa, mistä maa-ainekset tuodaan alueelle ja minkälaisia maa-aineksia alueelle tuodaan. Maa-aineksen kelpoisuus maankaatopaikalle on selvitettävä näytteenotolla, mikäli sen puhtaudesta ei ole varmuutta. Valvontaviranomainen voi määrätä näytteenoton. Maankaatopaikalle sijoitettavien maa-ainesten sisältämien haitta-ainesten pitoisuuksien on oltava alle asetuksessa 214/2007 esitettyjen alempien ohjearvojen. (YsL 6, 7, 16, 17, 20, 52, 62 §, VNA 214/2007 4 §)

Aloituskatselmus

11. Luvanhaltijan on sovittava valvontaviranomaisen kanssa aloituskatselmuksen pitämisestä. Ottamistoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin aloituskatselmus on pidetty. Tällöin tulee seuraavat toimenpiteet olla tehtyinä:
 - ottamisalue ja varsinainen kaivualue merkittynä maastoon
 - sallittu ottamistaso (N60/N2000) merkittynä ottamisalueelle korkeusmerkinnöin
 - vaaditut vakuudet jätetty. (VNA 926/2005 6 §)

Maa-aineksen louhinta, murskaus ja käsittely

12. Alueella saa tehdä porausta, räjäytystä, louhintaa ja murskausta arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 7-21 välisenä aikana pois lukien yleiset juhlapäivät. Kuormaaminen ja kuljetus ovat sallittuja arkipäivisin klo 6-22 välisenä aikana. (YSL 52 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §)
13. Räjähdykset on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava niin, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu vahinkoa tai haittaa alueen ulkopuolelle. Räjähdytysten suunnittelussa on huomioitava, että kiviainesta ei sinkoudu missään tilanteessa naapurituloille. Jokaisesta räjäytyksestä tulee tehdä louhintasuunnitelmat ja ne tulee toimittaa hyvissä ajoin ennen räjäytyksen suunniteltua ajankohtaa Meri-Lapin ympäristöpalveluille. Suunnitelman pitää sisältää tiedot ainakin räjäytysajankohdasta, räjäytysalueen koosta, karttarajaus räjäytysalueesta, tiedot panostuksen määräst/tavasta, suunnitelluista tärinämittauksesta sekä räjäytettävän kiviaineksen määräst. Lisäksi louhintasuunnitelmassa tulisi olla kirjattuna, miten tärinän minimointi on otettu huomioon ja miten varmennetaan, että louhinta toteutetaan suunnitelmien mukaan.

Toiminnanharjoittaja on vastuussa mahdollisten vahinkojen selvittämisestä, korjaamisesta ja korvaamisesta. Räjähdytysten vaikutuksia tulee seurata vuosittain säännöllisillä tärinämittauksilla. Alueella tehtävistä räjäytyksistä tulee asettaa Kivalon ulkoilureitin varteen riittävälle etäisyydelle asianmukaiset, selkeästi näkyvillä olevat varoituskyltit. Varoituskylteistä tulee ilmeitä tarkat räjäytysajat ja turvaetäisyydet. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

14. Alueelta otettua maa-ainesta voidaan murskata hakemuksen mukaisesti. Mikäli alueelle tuodaan jätteitä tai maa-aineksia, joiden vastaanottoa ei ole tässä hyväksytty, on jätteet viipymättä toimitettava hyväksytyyn vastaanottopaikkaan. (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)
15. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Vesien johtaminen ja tarkkailu

16. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet tulee johtaa selkeytysaltaan kautta purkuojaan. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa tulvan vaaraa tai vettymistä. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava ojien kunnossapidosta sekä hoidosta. Louhoksesta pumpattavien vesien määräst tulee pitää kirjaa ja toiminnanharjoittajan on ilmoitettava kirjallisesti Lapin ELY-keskukselle, kun pinta- ja pohjavedenotto ylittää 100 m³/vrk.

Selkeytysallas tulee mitoittaa siten, että veden viipymä altaassa on riittävän suuri esimerkiksi kiintoaineksen poistamiseksi vedestä. Selkeytysaltaan mitoitus suunnitelma tulee lähettää hyväksyttäväksi Meri-Lapin ympäristöpalveluille ennen toiminnan aloittamista. Selkeytysaltaan pohja tulee rakentaa siten, että siitä on mahdollista poistaa kertyvä liete. Liette tulee sijoittaa siten, että se ei pääse valumaan ojiin tai pölyämään kuivattuaan. Vesien johtamisjärjestelyjen toimivuutta on seurattava säännöllisesti. Mikäli vesien johtamisesta aiheutuu ennalta arvaamattomia seurauksia, lupaan saajan on viivytyksettä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. (MAL 11 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

17. Selkeytysaltaasta ojaan johdettavan veden laatua tulee tutkia kuukausittain aikana, jolloin vesiä johdetaan kyseiseen ojaan. Poisjohdettavasta vedestä tulee tutkia pH, typpi, fosfori, kloridi, kiintoaine ja sähköjohtavuus. Lisäksi kerran vuodessa kesäkuussa tai aikana, jolloin näytteenotto on mahdollista, tulee selkeytysaltaasta poisjohdettavasta vedestä tutkia lämpötila, haju, pH, sähkönjohtavuus, sameus, sulfaatti, kokonaistyyppi, fosfori, ammonium, nitraatti, COD_{Mn}, kloridi ja öljyhiilivedyt (C₁₀-C₄₀, määräysraja 50 µg/l). Näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien mukaisesti. Analyysivalikoimaa ja tarkkailua voidaan tarkistaa lupa-aikana. Analyysitodistus toimitetaan vuosiraportoinnin yhteydessä. (MAL 11 §, YSL 7, 8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)
18. Pohjavedenpinnan korkeus tulee olla hakijan tiedossa. Pohjaveden pinnan korkeus tulee määrittää luotettavasti ottamisalueelle asennettavasta havaintoputkesta ennen ottamistoiminnan aloittamista. Lisäksi pohjaveden pinnan korkeus määritetään kolme kertaa vuodessa (kevällä, kesällä ja syksyllä). Pohjaveden pinnan mittaukset (N2000) kirjataan ja toimitetaan valvontaviranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä. Pohjaveden havaintoputki tulee asentaa sopivaksi katsottuun paikkaan ja havaintoputken tiedot (putkikortti) tulee toimittaa valvontaviranomaiselle. (MAL 3, 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 17 §)
19. Pohjaveden laatu tulee tutkia asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta ennen ottamistoiminnan aloittamista. Lisäksi pohjaveden laatu tutkitaan jatkossa vuosittain kesäkuussa. Pohjavesinäytteestä tutkitaan seuraavat parametrit: lämpötila, haju, väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, permanganaattiluku/TOC, nitraatti, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, sulfaatti, kloridi, rauta, mangaani ja öljyhiilivedyt C5-C40 (määräysraja vähintään 50 µg/l). Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa analyysivalikoimaa sekä ja analyysitiheyttä. (MAL 11 §, YSL 17 §)
20. Pohjaveden pinnan taso ei saa laskea alueen toiminnan vuoksi niin, että se vaikuttaa lähialueiden pohjavesiin. (MAL 3 §, LsL 64 a §)

Melu ja pöly

21. Meluntorjunnassa on huomioitava lähialueen virkistyskäyttö ja melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueelle niin, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön. Melutaso ei saa toiminnan johdosta ylittää minkään kuuden tunnin jakson aikana klo 7-22 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq} -arvoja: 55 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 45 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella eikä klo 22-7 seuraavia ekvivalenttimelutason L_{Aeq} -arvoja: 50 dBA asuinkiinteistön piha-alueella ja 40 dBA loma-asumiseen käytettävillä alueella tai virkistys- tai luonnonsuojelualueella. Tarvittaessa melutaso on valvontaviranomaisen määräyksestä varmistettava mittauksin. (MAL 11 §, NaapL 17 §, VNA 993/1992 2 §)
22. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa tai muita haitallisia päästöjä ilmaan. Pölyn sitomiseen on kiinnitettävä huomiota. Tarvittaessa pölyämistä estetään kastelemalla vedellä tai laitteistojen koteloinnilla. Tarvittaessa hiukkaspitoisuus on varmistettava mittauksin. (MAL 11 §, YSL 7, 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, VNA 79/2017)
23. Laitteistojen pölynkeräyslaitteet on pidettävä kunnossa. Pölylähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä. (MAL 11 §, YSL 7, 52 § VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §)

Jätteet

24. Jätehuolto on järjestettävä niin, ettei toiminnasta aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista tai haittaa ympäristölle. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei tule varastoida ongelmajätteitä. Jätteet tulee toimittaa asianmukaiset luvat omaavaan vastaanottopaikkaan. Toimintajaksojen jälkeen alue on siistittävä (MAL 11 §, YSL 16-17 §, JL 13, 28, 29, 31, 72, 73 §)
25. Alueelle ei saa tuoda ottamisalueen ulkopuolelta ylijäämämaita tai muita jätteiksi luokiteltavia materiaaleja. (11 §, YSL 16, 17 §, JL 13, 29 §)

Turvallisuus ja onnettomuuksien ennalta ehkäiseminen

26. Luvan hakijan on nimettävä asiantunteva henkilö, joka vastaa toiminnan suunnittelusta, tarkkailusta, kirjanpidosta sekä ympäristöhaittojen torjunnasta. Vastuuhenkilön yhteystiedot on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristö-

palveluiden ympäristönsuojelulle. Nämä yhteystiedot on pidettävä ajantasa-
saisina. (VNA 926/2005 6 §)

27. Tukitoiminta-alueelle keskitetään kaikkien polttoaineiden, öljyn ja muiden maaperän ja pohjaveden kannalta vaarallisten aineiden käsittely, tankkaus ja säilytys. Tukitoiminta-alueen maaperä on suojattava allasmaisella tiivisrakenteella. Rakenteessa olevan HDPE-muovin tulee kestää öljyisiä aineita sekä soveltua maarakentamiseen. Tukitoiminta-alueen tulee olla riittävän iso. Ennen suojausrakenteen peittämistä tulee Meri-Lapin ympäristöpalveluille varata tilaisuus rakenteen tarkastamiseen. Öljytuotteita ei saa tuoda alueelle ilman hyväksytyjä suojarakenteita. Satunnaisetkaan päästöt eivät saa päästä maaperään ja sitä kautta pohjaveteen. Mikäli öljyjen käsittely- ja tankkauspaikkojen suojausrakenteita ei rakenneta suunnitelman mukaisesti, tulee niiden rakenne hyväksyttävä valvojalla ennen tiiviiden alustojen rakentamista. (VNA 800/2010 9 §, MAL 11 §, YSL 7, 16-17, 52 §)

28. Tukitoiminta-alueella varastoitavat polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytönestimellä, laponestolla ja tankkauslaitteistot lukittavalla sulkuventtiilillä. Säiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on suojattava törmäysestein. Jakelulaitteen käyttö on estettävä silloin, kuin alueella ei työskennellä. Öljyä ja öljyistä vettä ei saa laskea maaperään, vaan öljyinen aines on toimitettava hyväksytyyn öljyisen jätteen vastaanottopaikkaan. Toiminta-alueella on oltava riittävästi kemikaalivuotojen torjuntakalustoa (imeytysainetta sekä välineitä maahan valuneen aineen poistamiseksi välittömästi tiiviille reunalliselle alustalle). (MAL 11 §, YSL 16-17, 52, 66 §)

29. Työkoneita ei saa säilyttää, huoltaa tai pestä toiminta-alueella. Alueella ei saa varastoida tai säilyttää ottamistoimintaan liittymättömiä koneita tai laitteita. Toiminta-aikojen ulkopuolella koneita ja laitteita ei saa varastoida alueella. (YSL 7, 16-17, 52, 66 §)

30. Jos tapahtuu öljy-, kemikaalivuoto tai muu ympäristön pilaantumisen vaara aiheuttava tapahtuma (kuten pölyä, melua tai muuta päästöä ympäristöön lisäävä häiriö), on välittömästi ryhdyttävä torjuntatoimiin, joilla vaara pilaantumisen leviämisestä saadaan poistettua. Häiriöstä johtuvaa päästöä aiheuttava toiminta on keskeytettävä heti ja häiriö on korjattava ennen toiminnan jatkamista. Jos toiminnanharjoittaja ei itse kykene varmasti torjumaan maaperän ja pohjaveden pilaantumista tai muuta vaaratilannetta, sen on heti hälytettävä pelastuslaitos apuun. Öljyvahingosta, jossa torjuntatoimet ovat tarpeen, on viipymättä ilmoitettava pelastuslaitokselle.

Häiriötapahtumasta on ilmoitettava Meri-Lapin ympäristöpalveluille mahdollisimman pian. Maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta tapahtumasta on ilmoitettava mahdollisimman pian myös Lapin ELY-keskukselle. Työmaalla on oltava näkyvillä pelastuslaitoksen ja ym-

päristöviranomaisten yhteystiedot, jotta nopea tiedottaminen onnistuu.
(MAL 11, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15, 16, 17, 52 §, VNA 713/2014 15 §)

Vuosittainen kirjanpito ja raportointi

31. Maa-ainesluvan haltijan on tehtävä vuosittain tammikuun loppuun mennessä maa-aineslain 23 a §:ssä mainittu ilmoitus edellisenä vuonna otettujen aineiden määrästä ja laadusta. Ilmoitus tehdään NOTTO-tietokantaan. (MAL 23 §, VNA 926/2005 6, 9 §)

32. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Edellistä vuotta koskeva vuosiyhteenveto on toimitettava vuosittain maaliskuun loppuun mennessä Meri-Lapin ympäristöpalveluille. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- alueelta louhitun kiviaineksen määrä ja toteutunut louhintasyvyys
- murskatun kiviaineksen määrä
- louhinnan ja murskauksen tuotantopäivät ja toiminta-ajat (pvm ja lukumäärät ja työskentelyajat)
- räjäytysten ajankohdat ja käytetyt räjähdysainemäärät
- tiedot alueelta poistoimitetun murskeen määrästä
- tiedot varastossa olevasta murskatun ja murskaamattoman kiviaineksen määrästä vuoden lopussa
- tiedot alueelle tuotujen pilaantumattomien maa-ainesten määrästä, lajista, alkuperästä sekä tuontiajankohdista
- toiminnassa syntyneiden jätteiden määrät ja jätteiden toimituspaikat
- polttoaineiden laatu ja käyttömäärät
- toiminnan tarkkailusta saadut mittaus- ja tutkimustulokset (mm. selkeytsaltaasta lähtevän veden laatu, louhoksesta pumpatut vesimäärät ajankohtineen, kalliopohjaveden pinnan taso ja laatu, tärinämitaukset)
- vahingot, häiriö- ja poikkeustilanteet sekä korjaavat toimenpiteet.

Valvontaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa raportointivelvoitteita.
(YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §)

Maisemointi ja jälkihoito

33. Jälkihoito- ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava koko toiminta-alueella (myös tukitoiminta-alueet) luvan voimassaoloaikana.

Ottamisalueen reunojen luiskaukset on mukautettava ympäristöön sopiviksi leikkauskuvissa esitetyjä periaatteita ja kaltevuutta, joka ei ole jyrkempi kuin 1:2, käyttäen vähintään kolmen metrin vesisyvyyteen saakka. Leikkauspiirustukset tulee päivittää vastaamaan lupamääräystä ja päivitettyt suunnitelmakuvat tulee toimittaa Meri-Lapin ympäristöpalveluille.

Luiskien verhoilussa voidaan käyttää pääsääntöisesti vain alueen kiviainesta. Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muutakin pilaantumaton kiviainesta.

Toiminnan päätyttyä tulee ottamisalueen reuna-alueilla olla mahdollista turvallinen jalankulku. Ottamisalueen lopulliset turvarakenteet tulee olla sellaiset, etteivät ne vaadi valvontaa ja kunnossapitoa. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

34. Alue on siistittävä toiminnan lopettamisen yhteydessä. Alueelle ei saa jättää maa-ainesvarastokasoja lupa-ajan päättyessä. Jätteitä, risuja, kantoja tai pintamaita ei saa haudata alueelle. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

35. Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle muodostuu lampi. Lammen reunat tulee luiskata loivemmiksi ranta-alueella sekä vähintään 3 metriä vesialueen reunasta. Toiminnan päätyttyä tulee ottamisalueen reuna-alueilla olla mahdollista turvallinen jalankulku. Ottamisalueen lopulliset turvarakenteet tulee olla sellaiset, etteivät ne vaadi valvontaa ja kunnossapitoa. (MAL 11 §, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

36. Louhoksen reuna-alueet tulee metsittää. Tällöin alueella olevat tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää toiminnan loputtua. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta kuorittuja pintamaita käyttäen. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kunta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2-3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Lupaviranomaisen erillisen hyväksymisen perusteella on mahdollista tarvittaessa hyödyntää muutakin pilaantumaton eloperäistä/humusmateriaalia, kuten maaton turve, pintaverhoukseen. (MAL 11, VNA 926/2005 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §)

37. Ennen lopputarkastusta on luvanhaltijan laadittava mittaustulosten perusteella ja lupaviranomaisen vaatimalla tarkkuudella alueelta kartta ja leikkauspiirustukset toteutuneista ottamistasoista sekä luiskien kaltevuuksista. Aineisto luovutetaan valvontaviranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen lopputarkastusta. (MAL 11 §)

38. Viimeistelytyöiden jälkeen, ennen lupa-ajan päättymistä, on luvanhaltijan pyydettävä lopputarkastusta. (VNA 926/2005 6 §)

Paras käyttökelpoinen tekniikka ja ympäristön kannalta paras käytäntö

39. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien tekniikoiden kehittymistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa tai jätteen syntymistä tai edistää jätteen hyötykäyttöä. (YSL 8, 52 §)

Vakuudet

Ennen maa-ainesten ottamistyön aloittamista luvanhaltijan on annettava Tornion kaupungille lupamääräyksiensä noudattamiseksi maa-ainelain 12 §:n mukainen **22 950 euron** vakuus. Vakuuden suuruus kallionottamisalueilla perustuu ottamisalueen pinta-alaan 6 000 euroa/hehtaari ja lisäksi otettavaksi esitettyyn maa-ainesten ottamismäärään $135\,000\text{ k-m}^3 \times 0,05\text{ euroa/m}^3$. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki vaaditut jälkihoitotyöt on lopputarkastuksessa hyväksytyt. Vakuuden on oltava yksilöity tätä lupaa koskevaksi. Lupaviranomainen voi tarvittaessa muuttaa vakuussummaa. (Maa-ainestaksa, voimassa 1.10.2020 lähtien)

Maankaatopaikan jätehuollon ja alueen jälkihoitotoimenpiteiden varmistamiseksi on toimitettava **8000 euron** vakuus. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes lupaviranomainen on hyväksynyt maankaatopaikka-alueen jälkihoidon.

TOIMINTAA KOSKEVIA MUITA SÄÄDÖKSIÄ

Murskauksessa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010).

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUVAN MUUTTAMINEN

Lupa on voimassa **31.12.2033** asti. Mikäli toiminta olennaisesti muuttuu tai laajenee, on toiminnalle haettava uusi lupa.

Tämä päätös kumoaa aikaisemmin Meri-Lapin ympäristölautakunnan alueelle myöntämät luvat.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 6 §:n mukaan maa-aineslupa on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Maa-aineksia ei saa ottaa siten, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasisusta naapureille.

Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (MURAUS-asetus 800/2010) asettaa lähtökohtaisia määräyksiä toiminnan sijoittumisesta, tukitoiminta-alueesta, ilmaan johtuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta ja meluntorjunnasta. Asetusta sovelletaan vähimmäisvaatimuksena silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Lupaharkinnan perusteet

Tämän hetkisen tiedon mukaan määräysten mukainen toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain sekä jätelain ja niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset ja toiminnassa voidaan noudattaa, mitä luonnonsuojelulaissa säädetään. Edellä mainitun perusteella maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään. Vesilain mukaisen luvan tarvetta ei katsottu alueella olevan, sillä hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella louhinta ei ulotu alueella pohjaveden arvioidun pinnatason alapuolelle ja louhokseen tähän mennessä ja jatkossa kertyvä vesi on pääsääntöisesti pintavesiä. Toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia poispumpattavan pohjaveden määrä on alle 250 m³/d eikä kuivanapito ole välttämättä jatkuvaa.

Muistutusten ja lausuntojen huomioiminen

Tornionlaakson museon lausunto on otettu huomioon lupaharkinnassa.

Hyypiö-Juokuan kyläyhdistys ry:n muistutus on huomioitu lupamääräyksissä 5,6,12-13 ja 16-23.

Lapin ELY-keskuksen lausunto on otettu huomioon lupamääräyksissä 2,3,4,5,9,13,16-25,27-30 ja 33-36

Yksityisen henkilön muistutus on huomioitu lupamääräyksissä 12,13 ja 21-23.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-2, 4, 7,10-11, 14-19, 21-22, 31-32

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen myös luvanhaltijan omavalvonnan ja selvilläolovelvollisuuden toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 4,-6, 12-13, 21-23, 39

Lupamääräykset on annettu toiminnasta lähikiinteistöille ja mahdollisesti häiriintyville kohteille aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 4, 5, 26

Maa-ainesten ottamisen sekä toiminnan vastuuhenkilöstä ja alueen merkitymisestä on määräykset turvallisuussyistä.

Lupamääräykset 3, 16-20, 27-30, 39

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi maaperän sekä pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vesien puhtauden varmistamiseksi runsasvetisinä aikoina voi olla tarpeen selkeyttää alueelta pois johdettavista vesistä kivipölyä ja maa-ainesta. Vesinäytteenotto katsotaan tarpeelliseksi, jotta johdettavien vesien laatu on selvillä. Pilaantuneen maaperän puhdistamistapauksissa ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisena.

Lupamääräykset 24-25

Lupamääräykset on annettu jätteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräykset 33-38

Lupamääräykset on katsottu tarpeellisiksi alueen jälkihoidon ja maisemoinnin onnistumiseksi.

Lupamääräys 7

Lupamääräys on annettu maankaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksytyin jätteen määrästä ja lajista.

Lupamääräys 8

Lupamääräys on annettu maankaatopaikalle sallituista sijoitettavista maa-aineksista. Orgaaniset ainekset eivät sovellu maankaatopaikan rakenteisiin. Pilaantuneet maa-ainekset ja muut jätteet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lupamääräys 9

Lupamääräys 11 on annettu maankaatopaikan vahinkotilanteisiin varautumisesta ja niiden hoitamisesta.

Lupamääräys 10

Lupamääräyksellä varmistetaan maankaatopaikalle sijoitettavan maa-aineksen laadun täyttävän luvan mukaiset vaatimukset. Pilaantuneet maa-ainekset voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Sovelletut säännökset

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

Jätelaki (646/2011)

Muinaismuistolaki (295/63)

Luonnonsuojelulaki (1096/96)

Vesilaki (587/2011)

Maa-aineslain edellyttämistä tarkastus- ja valvontatehtävistä suoritettavat maksut, (hyväksyty Meri-Lapin ympäristölautakunta 21.2.2017, voimaantulo 1.3.2017)

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa, Meri-Lapin ympäristölautakunta 29.8.2017, voimaantulo 1.10.2017 (YsvoT)

KÄSITTELYMAKSU JA VALVONTAMAKSU SEKÄ NIIDEN MÄÄRÄYTYMI- NEN (MAL 23§)

Lupapäätöksen maksu määräytyy Meri-Lapin ympäristöpalveluiden maa-ainestaksan mukaan. Taksan 2 §:n mukaan suunnitelman tarkastuksen perusmaksu on 300 euroa ja lisäksi lupahakemuksessa otettavaksi esitetyn

maa-ainesten kokonaismäärän mukaan 0,015 euroa/k-m³. Lupapäätöksen tarkastamisesta on luvan haltijan suoritettava **2175 euroa**.

Taksan 6 §:n mukaan ottamisalueen rajakiinteistöjen kuulemisesta peritään 45 euroa jokaista kuultavaa kiinteistöä kohti, kuitenkin enintään 300 euroa/hakemus. Hakemuksen johdosta on lähetetty 5 kirjettä ottamisalueen rajakiinteistöjen omistajille. Hakemuksen kuulemisesta on luvan haltijan suoritettava **225 euroa**.

Kivenlouhinnan tai murskaamon ympäristöluvan käsittelymaksu on 2 200 euroa, josta maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään 50 prosenttia eli **1 100 euroa**.

Maankaatopaikan ympäristöluvan käsittelymaksu on 1980 euroa, josta maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään 70 prosenttia eli **1386 euroa**.

Yhteensä lupapäätöksen käsittelymaksu on **4886 euroa**. Lasku lähetetään erikseen Tornion kaupungin rahatoimistosta.

Ottamisen valvonnasta on luvan saajan suoritettava vuosittain Meri-Lapin ympäristöpalveluille luvan voimassaoloaikana taksan 4 §:n mukaisena **valvontamaksuna 625 euroa** (0,005 euroa/m³ otettavaksi sallitun maa-aineksen kokonaismäärän mukaan). Valvontamaksu on maksettava, kunnes lupamääräykset ovat tulleet täytetyksi ja loppukatselmus on pidetty, vaikka luvan voimassaoloaika olisikin kulunut umpeen tai lupa olisi peruttu (taksa 5 §). Vuosittaiset taksojen tarkistukset saattavat aiheuttaa muutoksia edellä mainittuihin valvontamaksuihin.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan 26.9.2023. Tieto päätöksestä annetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Tornion kaupungin sekä Keminmaan kunnan verkkosivuilla 26.9.2023. Kuulutus ja päätös liitteineen ovat nähtävillä valitusaikana 26.9.-2.11.2023 Keminmaan kunnan ja Tornion kaupungin verkkosivuilla sekä Tornion kaupungintalolla osoitteessa Suensaarenkatu 4, Tornio.

MUUTOKSENHAKU (YSL 84, 190 §, HIKL 14, 22 §)

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta viimeistään 2.11.2023. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

